N°. 109 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Dingsdag 8 Mei.

Frankrijk.

Parijs, den 5den Mei.

In de kamer der afgevaardigden zijn de discussien op het ontwerp van de rentevermindering nog niet ten einde geloopen. In de zitting van donderdag heeft men zich nog verstaan over de grootheid der reductie die 50 cent. op de 5 fr. rente bedragen zal; de nieuwe tegen pari uitgegevene schuldbrieven heeft men gedurende twaalf jaren tegen het remboursement gewaarborgd. In de zitting van vrijdag heeft men de artikelen aangenomen over het remboursement bij serien van die 5 pCt. renten voor welke de conversie niet aangenomen wordt. Daarna liep de discussie over den tijd binnen welken het ministerie verpligt zou zijn aan de kamer verslag uit te brengen over de gedane operatie. De debatten daarover waren zeer levendig. De commissie wilde dat dit binnen de twee eerste maanden der volgende zitting zou geschieden. De heer *Molé* vatte te dezer gelegenheid nogmaals het woord op over de zaak. De minister verklaarde, dat het bestuur van het eerste oogenblik dat de questie ter sprake gekomen was, niet aan tegenwoordige gepastheid van den maatregel had geloofd en zulks ook heden nog niet kon doen. Die overtuiging had hetzelve weerhouden om ten deze zelf den eersten stap te doen. Men had hierin steeds ter goeder trouw gehandeld; thans voedde men de begeerte om aan de zaak een einde te maken, want dergelijke aangelegenheden eenmaal openlijk ter bane komende, konden dan niet meer onbeslist blijven. Intusschen kon het gouvernement zich de handen niet laten binden, daarin zouden wezenlijke gevaren zijn gelegen, die door geen voordeel opgewogen wierden; daarenboven had ieder lid immers het regt van interpellatie. Die meening van den [illegible] van den staat werd door den heer *Odillon Barrot* bestreden; deze sprak van de [illegible] magt der kamer, betoogde dat het bestuur zich tegen hare parlementaire regten verzettede en bleef volharden in de tegenstreving van den maatregel. De rede van den heer *Odillon Barrot* werd door den minister van justitie, den heer *Barthe*, beantwoord; deze minister ontwikkelde de moeijelijke gesteldheid van het kabinet, die, daar het de ongepastheid van den maatregel betoogde, zijne wettigste redenen daarvoor verzwijgen moest; hij schilderde vooral de wederzijdsche onafhankelijkheid af die de constitutie aan ieder der staatsmagten verleent, alsmede de waarde en de vrije werking die men het gouvernement moest laten behouden. Zijne rede scheen op de kamer indruk gemaakt te hebben, toen de heer *Gridaine* met een voorstel voor den dag kwam, volgens hetwelk het gouvernement verpligt zou zijn, juist niet binnen de twee eerste maanden, maar toch in den loop der volgende zitting, van den maatregel verslag te doen. Ofschoon in het wezenlijke van de zaak hier geen groot verschil bestond, verklaarde de heer *Molé* toch, tot algemeene verbazing der kamer, dat hij tegen dit amendement niets in te brengen had. Hetzelve werd desniettemin verworpen en daarop het voorstel der commissie, dat het bestuur aan de twee maanden bindt, onder eene groote verwarring die in de kamer ontstaan was, met eene kleine meerderheid aangenomen.

In de zitting van heden heeft men zich met een aantal op het ontwerp voorgestelde amendementen bezig gehouden, waarvan er onder anderen een, door den heer *Laffitte* voorgedragen en door den heer *Teste* gewijzigd (houdende, dat de rente der openbare gestichten voorloopig van de bepalingen der onderhavige wet vrijgesteld zouden blijven) aangenomen werd. Ten half vijf ure duurde heden de discussie nog voort.

Bij den aanvang der zitting van heden werd de heer *E. de Girardin* weder als lid der kamer toegelaten, nadat de heer *Martin* van Straatsburg, zich vooral daartegen had verklaard, op grond dat het bestuur zijdelings op eene onbetamelijke wijze op deszelfs [illegible] zou hebben gewerkt.

De loop dien de discussie over de renteverminderingin de kamer heeft genomen, waarbij het ministerie, in weerwil van deszelfs gedurige toenaderingen en concessien, telkens heeft moeten onderdoen, doet denken, dat hetzelve niet aan het bestuur van de zaken zal kunnen blijven. Naar den toon der ministeriële bladen scheen men echter gelooven dat het ministerie besloten had niet te zwichten. Het *Journal des Débats* berispt het bestuur, vooral over zijne laatste toegevendheid, maar meent toch, dat, wijl tot den maatregel besloten was, het bestuur denzelven gewis zou uitvoeren. Het *Journal de Paris* gaat veel verder; het meent dat, er in de gesteldheid van het ministerie niets veranderd is; de wet kon aangenomen worden, maar moest ook nog door de kamer der pairs worden gestemd en door den koning bekrachtigd; het ministerie bleef derhalve meester van de uitvoering.

Volgens een los gerucht, zouden sommige leden een adres aan den koning willen voorstellen, om de ontbinding van het ministerie te vragen.

— De commissie die met het onderzoek van het ontwerp is belast om een jaarlijksch pensioen van 100,000 fr. aan de gravin *van Lepona*, weduwe van *Murat* en zuster van *Napoleon*, toe te leggen, heeft zich met 5 tegen 4 stemmen voor het ontwerp verklaard.

— Heden den 5den Mei, zijnde de 13de verjaardag van den dood van *Napoleon* heeft men een groot getal kroonen en immortelle-kransen aan den voet der kolom van de plaats Vendome, waarop zijn standbeeld staat, gevonden.

— Zekere mevr. de *Mauchamp*, wier petitien aan de kamer voor de vrijheid der vrouw, veel van zich hebben spreken, is thans onder aanklagt van schending der openbare zedelijkheid en aanzetting tot verleiding, in verzekerde bewaring genomen.

— De graaf *Toreno* bevindt zich sedert acht of tien dagen, als het ware in cognito, te Parijs. Het doel zijner komst schijnt het te zijn aanknoopen van onderhandelingen met de voornaamste bankiers-huizen voor de sluiting eener leening.

— De *Phare* van Baijonne vermeldt als stellig dat men den koning in den loop van dezen zomer in de zuidelijke departementen verwacht. De reis zou na de sluiting der kamers ondernomen worden. Bij 's konings komst te Baijonne zouden in den omtrek aldaar twee divisien vereenigd zijn.

— De koning heeft de lijst geteekend der bevorderingen in het leger en der decoratien, ter gelegenheid van zijnen naamdag verleend.

— Omtrent Spanje zijn gisteren de twee volgende depeches bekend gemaakt:

Baijonne, 5 Mei.

» Te Ernani en te St. Sebastiaan wordt het kanon gelost, als een vreugdeblijk wegens eene groote overwinning door *Espartero* den 26sten, nabij Piedrahita op *Negri* behaald."

» Te Baijonne weet men nog niet waar don *Francisco* thans is."

» Men schrijft uit St Sebastiaan van dezen nacht, dat de insurgenten, ten gevolge van eene volkomene overwinning door *Espartero* op *de Negri* in de omstreken van Burgos behaald, al hunne artillerie en 200 officieren verloren hebben. *De Negri* is door een wonder ontkomen."

In de bijzondere briefwisseling uit Baijonne van den 30sten April wordt gezegd de dat in de depeche vermelde neêrlaag van onderscheidene kanten bevestigd werd. Het gevecht was in den omtrek van Cotés voorgevallen. *Iriarte* en *Espartero* hadden zich tegen *Negri* vereenigd en zijne magt tot op 1000 man verminderd. De in handen der christinos gevallene karlisten zijn naar Santander gevoerd.

— Luidens sommige berigten, zou *Muñagorri* zijne plannen nog niet opgegeven hebben, maar zich in een klein fransch dorp aan de uiterste grenzen ophouden en aldaar rekruten zoeken te werven.

— Uit Madrid heeft men thans de brieven en dagbladen tot den 27sten April ontvangen. De vertraging in de aankomst was veroorzaakt door de bezetting van den grooten weg van Madrid, door

en brigadier *Lespinasse*, in de omstreken van Calatayud. De genoemde officier, een franschman, was tot kommandant der troepen van *Cabanero* benoemd, die op last van don *Carlos* in verzekerde bewaring was genomen.

Te Madrid werd den 27sten ll. de naamdag der koningin-regentes gevierd. De kapitein-generaal *Quiroga*, die den infant don *Francisco da Paula* tot aan de grenzen van Oud-Kastillie had begeleid, was te Madrid teruggekomen. Te Madrid begon het gerucht te loopen dat de onderhandelingen over de leening met het huis *Aguado* afgebroken waren. Men sprak voorts te Madrid van nieuwe verdeeldheden, die onder de legerhoofden van don *Carlos* zouden uitgebarsten zijn. Overigens houden de berigten uit de Spaansche hoofdstad weinig bijzonders.

— De koers der binnenlandsche rente heeft heden, gelijk ook gisteren, eenen naar de omstandigheden geheel bijzonderen stand. Na den uitslag van de discussien in de Kamer moest men eene daling verwachten, maar desniettemin houdt de koers zich staande. De speculanten houden zich steeds aan het denkbeeld vast, dat het ontwerp der conversie door de kamer der pairs zal verworpen worden. Men meent ter beurze voorts, dat zoo het ministerie zich niet met deze hoop vleide, het waarschijnlijk reeds zich verpligt zou hebben gevoeld om zijne demissie aan te bieden. De notering was heden (5 *Mei*): 5 pCt. 107,75; 3 pCt. 80,70; Nap. renten 100,80; Sp. Ardoin 21¾; Port. 22¼; Rom. L. 100⅝.

Duitschland.

FRANKFORT, den 4den Mei.

In een bijzonder schrijven uit Berlijn van den 29sten leest men het volgende: » De voorvallen in Luxemburg worden hier niet met onverschillige oogen aangezien. De pogingen welke aldaar worden aangewend om dat gedeelte van het Groot-hertogdom hetwelk aan het duitsche bondgenootschap toebehoort, op nieuw in opstand te brengen, en alzoo de tooneelen van het jaar 1830 te hernieuwen, zijn alleszins geschikt om van den eenen kant de vijf mogendheden, die het traktaat van den 15den November 1831 onderteekend hebben, op de noodzakelijkheid van deszelfs handhaving opmerkzaam te maken, en aan de andere zijde de waakzaamheid en werkzaamheid der in de bondsvesting Luxemburg liggende duitsche bezetting gaande te maken. Zou zich eene duitsche bevolking — en zulk eene is het die het aan den groot-hertog toebehoorende gedeelte van Luxemburg bewoont — nogmaals zich laten welgevallen, dat buitenlandsche agenten haar eene vreemde nationaliteit opdringen en de grenzen van het duitsche bondsgebied, alle traktaten ten spijt, zouden schenden? Zeker zou het een goede ruil zijn voor Duitschland om, voor ettelijke waalsche distrikten van Luxemburg, de Duitsche Maas-districten van Limburg als schadeloosstelling in te ontvangen; maar wanneer Holland genoodzaakt wordt om aan den Bond te geven wat hem toekomt, zoo zal men toch ook gewis van Belgie hetzelfde durven vorderen."

— De Hoogeschool te Göttingen heeft thans hare keuze voor eenen vertegenwoordiger in de Hanoversche standen-vergadering op den professor in de godgeleerdheid *Reiche* doen vallen. Hij had eenen dag bedenktijd gevraagd.

— Men verzekert dat aan de bondsvergadering, van den kant der pruissische regering, de eisch zal worden gedaan om het levendig twistgeschrijf hetwelk op onderscheidene plaatsen van Duitschland over de keulsche aangelegenheid gevoerd wordt, te doen ophouden of te matigen. Ook zou zij de opheffing van eenige dagbladen verlangen die voortdurend trachten de handelingen van het berlijnsche kabinet in een ongunstig daglicht te stellen.

— Sedert eenige dagen had men geruststellende berigten vernomen omtrent den toestand des gewezen griekschen ministers *von Rudhart*; thans luiden de tijdingen die men deswege ontvangt veel ongunstiger; zijn toestand werd voor zeer bedenkelijk gehouden.

— In het Parijsche *Journal du Commerce* is onlangs gezegd geworden, dat de hertog *van Ragusa*, tijdens de groote manoeuvres bij Weenen, die in den herfst des verleden jaars plaats hadden, in zijne volle maarschalks-uniform en met de witte kokarde versierd, aldaar verschenen zoude zijn. In eene verklaring die van goederhand aan de Augsburgsche Courant uit Weenen is toegezonden wordt thans betuigd, dat de genoemde maarschalk de Oostenrijksche Staten in 1837 niet verlaten en de witte kokarde niet had gedragen, sedat hij den franschen bodem verlaten had.

Nederlanden.

BREDA, den 7den Mei.

Z. K. H. de Prins *van Oranje*, die ll. vrijdag uit de residentie naar Tilburg vertrokken was, is gisteren morgen vroeg in 's Gravenhage teruggekeerd.

— Laatstleden vrijdag is H. K. H. Prinses *Albert* met Hoogstderzelver zoon en dochter, te 's Gravenhage aangekomen. Tot Kassel is H. K. H. door haren gemaal vergezeld geworden, die vervolgens naar Berlijn is teruggekeerd, waar zijne tegenwoordigheid gevorderd werd.

— Den 30sten April des avonds is Z. K. H. de Erfprins *van Oranje* met Hoogstdeszelfs gevolg te Kassel aangekomen, en heeft aldaar eene ontmoeting met HH. KK. HH. Prins *Albert* en zijne gemalin gehad.

— Bij eene bekendmaking van den 4den dezer, heeft Z. Exc. de minister van Finantien ter kennisse der belanghebbenden gebragt: 1° dat de nieuwe losrenten op de overzeesche bezittingen, met den 21. dezer gereed kunnende zijn, aanvankelijk op dien dag en volgende werkdagen, ten kantore van de agenten van den rijks-kassier in de hoofdplaatsen der provincien, waar inschrijvingen hebben plaats gevonden en te Rotterdam, zal gevaceerd worden tot de overname der fournissementen in de negotiatie tot de geldsomme van *f* 8,500,000 losrenten, rentende 5 ten honderd ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, in zoo verre die inschrijvingen, volgens de gedane bekendmaking [illegible] zijn aangenomen; 2° dat, even als bij vorige negotiatien, de betaling in gereed geld te Amsterdam zal moeten geschieden bij de Nederlandsche bank, doch dat de aldaar af te geven quitantien, binnen acht dagen na derzelver uitgifte, behooren ingeleverd te worden ten kantore van den referendaris speciaal belast met de uitgifte der gezegde losrenten; 3° dat de quitantien van storting bij de Nederlandsche bank ook als gereed geld kunnen worden aangenomen bij fournissementen, welke ten kantore van bovengemelde agenten van den Rijks-kassier zullen worden bewerkstelligd.

— Nog is bij het provinciaal bestuur van Gelderland voor de noodlijdenden door den watervloed in Gelderland, ontvangen eene som van *f* 397,62½, bij de heeren *A. L. van Harpen* en Zonen, te Amsterdam, ingezameld.

— Uit Middelburg berigt men, dat den 3den dezer in de gemeente den Vrouwen-polder, eene schuur, een wagenhuis en varkenshok zijn afgebrand, met de zich daarin bevindende hooi- en bouwgereedschappen, benevens drie stuks rundvee.

— Eenige maanden geleden is er gesproken van een doofstommen knaap, wien men op de Oostvoornsche stranden gevonden had, en die noch te Brielle, noch in de omliggende plaatsen bekend was, zoodat hij van het een of ander schip op die stranden scheen nedergezet te zijn. Op aanzoek van Z. M. is deze ongelukkige naar Groningen vervoerd om in het instituut voor doofstommen aldaar opgenomen te worden. Thans leest men in de *Groninger Courant* dat dadelijk bij het eerste onderzoek door den directeur den heer dr. *C. Guyot* bewerkstelligd, zich het vermoeden had opgedaan, dat deze knaap hooren en spreken konde, hetwelk zich den derden dag reeds volkomen bevestigde. Hij geeft nu voor *Johan Bauer* genaamd, uit Denemarken geboortig, 16 jaren oud en van de roomsch-katholijke godsdienst te zijn, die, na overal in Duitschland en Holland, van zijne eerste kindsheid af, met zijne moeder te hebben rondgezworven, in Rotterdam per schip is aangekomen, alwaar hij op een driemastschip overgegaan, doch in Oostvoorne weder aan wal gezet is, des avonds (zonder licht) en in donker en buiten weten van zijne moeder, om vermoeden dat hij eene aansteekende ziekte had. Hij zegt geen namen van personen te weten, noch van plaatsen waar hij geboren of getogen is, noch van personen die hij ontmoet heeft, noch van steden, dorpen of wateren waar hij langs gekomen is. Volgens zijne verklaring, had hij zich voor doofstom uitgegeven om medelijden te verwekken. Hij spreekt duitsch, kent geen deensch en heeft, naar zijn zeggen, door zijn verblijf te Brielle het Hollandsch leeren verstaan, en op het schip waarmede hij van Rotterdam is vertrokken, door een acht dagen lange omgang met een doofstommen duitscher, eenig begrip van de gebaren-taal opgedaan, hetgeen hem op de denkbeeld had gebragt om zich als doofstom voor te doen. Overigens [illegible] een gunstig voorkomen, [illegible] wel opgegroeid zijn; — [illegible] waarschijnlijk [illegible] zijne ontwijkingen tot het [illegible] zijn vroeger leven en verblijf, [illegible] zijne jeugd en lotgevallen en zijnen waarschijnlijk goeden aanleg, het diepste medelijden opwekte.

— Uit Christiaansand schrijft men, dat den 5den april de haven weder open was en vijf nederlandsche schepen [illegible] aangekomen. Van Stockholm wordt gemeld, [illegible] dat het moeijelijk zou zijn te bepalen, wanneer [illegible] water openkwam, want tot in [illegible] bedekt.

— In bijzondere berigten uit Curaçao tot den 4den Maart ontvangen, leest men [illegible] van Venezuela, om de herhaalde opstanden, [illegible] die republiek het tooneel is,

tegen te gaan, zijn stelsel van zachtheid en vergevensgezindheid zal laten varen en voortaan de strengste maatregelen tegen de schuldigen zal in het werk stellen. Ingevolge dit voornemen, was men zeer bedacht voor het lot van den gevangen genomen en te Maracaibo opgebragten kolonel *Farias*. Deze man, die in den revolutie-oorlog der republiek zich zeer verdienstelijk jegens dezelve heeft gemaakt, voegde zich later, in 1835, onder de ontevredenen, Reformisten genaamd, en werd als zoodanig uit het gemeenebest verbannen. Spoedig daarna stelde hij zich aan het hoofd van eenige gelukzoekers uit Nieuw-Grenada eenen inval in de provincie Maracaibo, vermeesterde de stad Perya, naderde de hoofdstad van het gewest en nam den kommandant *Simenes* gevangen; de krijgskans keerde zich echter, toen eene genoegzame militaire magt tegen hem werd afgezonden; en hij werd genoodzaakt zich met eenige weinigen in de wildernissen te verbergen. Nadat het gouvernement eene premie op zijn hoofd gesteld had, werd zijn verblijf echter verraden en moest hij na eene hardnekkige verdediging zich overgeven. — Men wist niet of thans wel de vroegere verdiensten van den kolonel in aanmerking zouden worden genomen.

Aan het Venezuelasche congres was door een aantal ingezetenen een verzoekschrift ingezonden om middelen te beramen tot het krachtdadig tegengaan van de [illegible] jaren onder de paarden en muilezels in de [illegible] heerscht; en waarbij wordt voorgesteld om vee-artsen uit Europa te doen komen. De gevolgen dier ziekte, aan welke in het genoemde tijdsverloop reeds meer dan drie vierde gedeelte van het aanwezig aantal dier beesten gestorven waren, deden zich vooral zeer sterk in een land gevoelen, waar, door gemis aan watergemeenschap, het vervoer uitsluitend per paard en muilezel plaats hebben.

De ingezetenen van [illegible] hadden eene som gelds bijeengebragt tot het doen boren van eene kunstbron of artesische put aldaar; ook op het schiereiland Paraguana en op andere dorre plaatsen, zou men dit voorbeeld volgen. — Te Caracas was eene plaatselijke belasting [illegible] tot het verlichten dier stad door gaslicht. De gestadige onlusten waren echter eene gewigtige hindernis voor deze en veel andere verbeteringen en nuttige ondernemingen. — Nieuw-Grenada was in dat opzigt gelukkiger; de rust bleef daar ongestoord, de betalingen en binnenlandsche schuldaflossingen konden geregeld geschieden en zelfs werd van de door die republiek in Engeland genegotieerde schulden, van tijd tot tijd afgedaan. — In het congres te Bogota, was een voorstel verworpen geworden om, in navolging van het gemeenebest Venezuela, eene wet van *vrije godsdienstoefening* daar te stellen; welke verwerping men aan den invloed der priesters te danken had, die in [illegible] het congres [illegible].

[illegible] den 1sten Januarij jl., zijn er in den loop van 1837 te Curaçao binnengekomen 553 vaartuigen, metende 24,444 tonnen. In dat jaar zijn van Bonaire afgezeild 67 vaartuigen, die gezamelijk hebben ingeladen 14,500,000 Ned. ponden zout.

De Belgische vertegenwoordigers hebben in hunne jongste zittingen weinig van aanbelang verhandeld. Vrijdag hebben dezelven zich met petitiën bezig gehouden, waarvan er thans onderscheidene uit de gemeenten van het Luxemburgsche en Limburgsche inkomen, verlangende den steun der kamer tegen de eventuele scheiding van Belgie bij de uitvoering der 24 artikelen. Een vooraf gedaan voorstel van den heer *Gendebien*, om zich spoedig met de wet op de schadeloosstellingen ten gevolge der revolutie, bezig te houden, werd door de meerderheid afgewezen. Zaturdag is de kamer niet voltallig geweest.

Door den heer *Devaux* is thans, namens de centrale sectie, verslag uitgebragt over de nieuwe voorgestelde leening van 180 millioen.

Ter Antwerpsche beurs waren Zaturdag jl. genoteerd: Belg. 101⅞; O. Met. 106½ Sp. Ardoin 20⅜, ¼, Difered 5⅞; Rom. L. 101. Certif. te Antw 100; Braz. 76¼. — Wissel op Amst. en Rott. ⅞ pCt. [illegible] pap. — Gisteren werden de Ardoins te Antw. verhandeld tegen 20¼, ⅜.

MINISTERS.

Het is een ongelukkig gevolg van eene ondermijnelijke kwaal als men zich met theorien over staats- en volkenregt heeft bezig gehouden, die theorien te willen in praktijk brengen of gebragt zien, [illegible] wat het wille, en zonder inachtneming van de denkwijze, zeden en gewoonten van een volk. Even als of de denkwijze van een volk, en alle punten des aardbodems gelijk waren, als of alle zeden en gewoonten dadelijk te plooijen waren naar nieuwe instellingen, [illegible] altijd door de ondervinding die waarheid bewezen worden, dat wetten geene slotsommen van bespiegelingen, maar de uitvloeisels van zeden en gewoonten behooren te zijn, indien deze behoorlijk en gewillig nageleefd zullen worden, en wortelen zullen in de harten der bevolking. Van daar die gedurige twistredenen over het al of niet constitutionele van den regeringsvorm; een regeringsvorm dien men gaarne overal zag aangenomen, ofschoon het ligtelijk bewijsbaar is, dat die regeringsvorm geenszins voor alle staten van het beschaafd Europa gezegend wezen zou, of als een zegen zou worden beschouwd; wij zeggen niet door enkele belanghebbenden, maar door het gros der bevolking, zelfs door de bloem der Natie niet. In ons land, alwaar eene grondwet de regten der souvereiniteit heeft omschreven, en regelen zijn gesteld, waarnaar de onderscheidene deelen van het staatsligchaam in beweging gebragt en in nuttige orde gehouden worden, staat nergens geschreven, en blijkt het ook niet van elders als geest der grondwet, dat het niet de koning is die regeert, maar wel de ministers; dat die ministers de dienaren der Natie zijn; en als zoodanig aftreden, als zij het vertrouwen der vertegenwoordiging verloren hebben of missen. Althans men beweert in Frankrijk en Engeland, dat zulks het geval is met het bestuur; en het mangelt dan ook niet aan allerlei kuiperijen, waarbij alles behalve het staatsbelang wordt in het oog gehouden, om de ministeriele portefeuilles aan hen die op het kussen zitten, uit de handen te laten vallen, ten einde zich zelven op het kussen te plaatsen. Nogtans herinnerde de eerste minister van Frankrijk, *Molé*, dezer dagen, aan eene waarheid, die meer verdiende opgemerkt te worden: dan zou men ook regtvaardiger jegens hen wezen, die aan het roer van staat gesteld zijn. Hij zeide hoofdzakelijk, dat de bestendigheid van een ministerie niet bestond in het doen triomferen van eenig stelsel, maar in het behendig gebruik maken van alle omstandigheden die buiten en binnen 's lands voorvielen, en deze te doen strekken tot eer of tot voordeel aan een volk. Hij achtte het geen pligt voor een ministerie om van alle questien levensquestien te maken, en af te treden bij eene verwerping van een wetsontwerp. Het Fransche ministerie had, even als het Nederlandsche, tot meening onthelst, dat de onderneming der spoorwegen door het rijk behoorde te geschieden. De commissie van onderzoek verklaarde er zich tegen, en desniettegenstaande heeft noch koning *Lodewijk Philips*, noch het ministerie, van oordeel geweest, dat er zake van aftreding ware. En omdat een financiele maatregel over hetzelfde ontwerp in Nederland wordt afgestemd, omdat het voor veelzijdige beschouwingen vatbare tarief of geene goedkeuring verwierf, zou de minister van financien hebben moeten aftreden? Men schijnt te vergeten, dat intusschen niets moeijelijker te vinden is, dan kundige en arbeidzame, voor geene juiste aanmerkingen doove staatslieden, die eene taak op zich willen nemen van bijzonder grooten omvang en die een ruim tijdsverloop vordert om grondig gekend te zijn. Het gevolg van dat gedurig aftreden van ministers is, dat telkens als een festuin aankomt, de tegenpartij er op uit is om het ministerie te doen vallen, de hoofdzaak wordt alzoo niet het staatsbelang maar de portefeuille. Tegen die *manie* is hij ons gewaakt, door de ministers niet als dienaren der Natie, maar als Raadslieden der kroon te beschouwen, die alleen 's konings vertrouwen en goedkeuring op hun werk behoeven; raden zij dezen tot verkeerdheden; dan is de Grondwet de aanwijzer aan het strafgerigt, waardoor de man, die het hoofd van den staat op den dwaalweg bragt, kan teregtgesteld worden. Gelukkig is het nog nooit zoo ver gekomen; en dat laat zich ook niet verwachten. Genoeg het doel der Grondwet werd bereikt; geen ambtsbejag door staatkundige systematische oppositie.

De Maarschalk Soult.

— In een brief die uit Parijs aan de *Allgemeine Augsburger Zeitung* geschreven is, van den 27sten April gedagteekend, komt onder anderen het volgende omtrent den maarschalk *Soult* voor, die door den koning der Franschen benoemde gezant bij de krooning van koningin *Victoria*:

» Nog altijd wil men weten, dat, in weerwil van de bestaande breuk, de maarschalk *Soult* door koning *Lodewijk Philips* in reserve wordt gehouden om den graaf *Molé*, zoo de nood het vereischte, als eersten minister te vervangen. *Soult* is reeds van vroeger tijd bekend; hij dient slechts één enkelen meester, het gezag. In 1814 gaf hij, de eenige onder alle de maarschalken, zich onvoorwaardelijk aan de *Bourbons* over; hij stond de uitgewekenen voor, gaf hun rangen in het leger, en bewerkte de oprigting van het monument te Quiberon, ter eere van de gevallene emigranten. Zijn adjudant *Brun de Villaret*, die sedert de Julij-omwenteling, Pair van Frankrijk is, en in naauwe bloedbetrekking staat met den graaf *Bruges*, stond, uit laatstgemelden hoofde ook in betrekking met *Monsieur* (later *Karel X*), in wiens magten de voor de toekomst werkende maarschalk *Soult* geheel was doorgedrongen. Gedurende de Honderd Dagen ging *Soult* als minister van oorlog tot *Napoleon* over, en *Bonaparte*, die hem *Judas* [illegible] [illegible] dacht, voor hem was tot [illegible] der bannelingen. *Monsieur* bleef hem echter [illegible], ofschoon *Lodewijk XVIII*, juist daarom, ten hoogste afkeerig van hem was. Onder de regering van *Karel X* zag men den grijzen en magtigen maarschalk *Soult* in kerken en [illegible] processien, als den eenigen fakkeldrager onder de maarschalken. Het kwam toenmaals

tusschen hem en den maarschalk *Macdonald*, zijnen ambtsbroeder ten zelfs tot een vrij hevige twist over het niet volgen der processien door laatstgenoemden. Toen de Julij-ordonnantien verschenen, begaf de maarschalk *Soult* zich op weg naar Parijs voornemens, om op het nadrukkelijkste het koninklijk gezag te handhaven; maar tot zijne niet geringe verwondering liepen de zaken geheel anders uit; de minister van oorlog (*Bourmont*) was in Algiers en *de Polignac* was tijdelijk met de portefeuille van het departement belast, zoodat hij geen den minsten invloed op de militaire zaken had. Met eene voorbeeldige vaardigheid bood *Soult* zijne diensten aan de opkomende heerschappij aan; in de verwachting van eenen algemeenen engelschen oorlog sloot hij zich aan de clubs aan, in welke hij de vonken van veroveringzucht aanblies; toen echter de clubs van de burgerregering moesten onderdoen, werd de maarschalk *Soult* de man van *Lodewijk Philips* en rigtte, door eene ten toon spreiding van ware veerkracht, een leger waarop die Monarch kon bouwen. Toen taste de heer *Dupin* hem in de kamer van afgevaardigden, in vereeniging met de doctrinairen aan, als op den oorlog bedacht zijnde en alle kredieten van zijne budgets aanmerkelijk overschrijdende. Van de advokaten en doctrinairen, dien hij een doodelijken haat toedraagt, wilde hij van dat oogenblik af aan nooit meer iets weten; later verstond hij zich met den heer *Thiers* omtrent den gelijktijdigen val van de zoomige tiers-partij in de kamer en van de doctrinairen in het ministerie. Maar *Thiers* bleef hem niet getrouw. Daarna geraakte hij in onmin met den koning, uit ongeduld over den duur des vredes, en uit misnoegen over den niet doorgeganen verkoop van zijn schilderijen-kabinet. Hij sloot zich vervolgens aan de oppositie tegen het doctrinaire ministerie aan en wierp zich in de armen van de tiers-partij en op nieuw in die van den heer *Thiers*. Thans heeft het den schijn, als of de maarschalk weder den zetel van het opperste gezag naderbij komt. — In dezen man, zou de stof voorhanden zijn tot eenen *Wallenstein*; maar hij is in de hedendaagsche staatkunde niet op zijne plaats."

PUBLIEKE AANBESTEDING.

Het HEEMRAADSCHAP van den *Rozendaalschen* en *Steenbergschen Vliet*, zal op Dingsdag den 22 Mei 1838, des voormiddags om tien ure, ten huize en herberge van ANTONIE LAANE, in den *Hollandschen Tuin*, te *Steenbergen*, publiek aan den minstaannemenden Aanbesteden:

1°. Het doen van eenige Vernieuwingen en Reparatien aan, en ten dienste van de LIGTINGS-WERKEN van gemelden Vliet, met de leverantie der daartoe benoodigd Materialen.

2°. Het maken en inhangen van twee nieuwe WAAIJER-DEUREN, in het *Steenbergsche Sas*, met de leverantie der benoodigde Materialen.

3°. Het bouwen van eene Nieuwe WONING, voor den Sluismeester aan het *Steenbergsche Sas*, met de leverantien van de daartoe benoodigde Materialen.

4°. Het eenmaal Ruimen, Schoonmaken of Vegen van gemelden Vliet, en zulks in de maanden *Julij*, *Augustus* en *September*.

De Bestekken zullen acht dagen vóór den dag der Aanbesteding voor een ieder ter lezing liggen, ten huize van ANTONIE LAANE, in den *Hollandschen Tuin* te *Steenbergen*, terwijl alle verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn bij den Sluismeester van het *Steenbergsche Sas*.

STEENBERGEN, den 28 April 1838.

Het Heemraadschap voornoemd,
C. WIJNMALEN Vt.
Ter ordonnantie van hetzelve,
De Secretaris,
C. S. WIJNMALEN.

*** De Notaris VAN DER ELST, te *Werkendam*, residerende, zal op Zaturdag den 12 Mei 1838, des voormiddags om 11 ure, voor den Heer A. BLUSSÉ van *Oud-Alblas*, publiek

VERPACHTEN:

Ongeveer 60 Bunders extra goed HOOILAND, gelegen op den Hoog omkaden Borcharen-Polder, onder *de Werken*, om eens te Hooijen, in perceelen.

Zullende de Verpachting geschieden in het Huis, staande op gemelden Polder.

NEDERLAND

IN DEN WINTER VAN 1838.

Dit Stuk met twee Platen, voorstellende *de IJs-Kermis te Rotterdam* en *de Hardrijderij op de Stadsgracht te Leeuwarden*, *den 10den Januarij ll.*, komt (onder meer anderen) voor in No. 5 van HET LEESKABINET voor 1838, van welk Nommer eenige weinige Exemplaren afzonderlijk à *f* 1,20 verkrijgbaar zijn. — Het abonnement op dit Tijdschrift is jaarlijks à *f* 10,50.

Bij den Uitgever van hetzelve, H. FRIJLINK, te *Amsterdam*, is mede van de Pers gekomen:

M. J. QUIN, *Reis met eene Stoomboot op den Donau, van Pesth naar Rutschuk*, benevens Schetsen van Hongarije, Walachije, Servie, Turkije en andere Gewesten. Met *Vignet*, *vier Platen* (voorstellende de steden Pesth, Buda of Ofen, Peterwardin en Belgrado) en eene *Kaart van den Donau*. In één Boekdeel compleet. De Prijs is . . . . *f* 3,90.

*** Bij P. WEDTS DE SWART, te *Vlissingen*, is van de pers gekomen en wordt bij de Gebroeders VAN CLEEF te *'s Gravenhage* uitgegeven:

BIJDRAGEN TOT DE KRIJGSKUNST,

INZONDERHEID TOT DE

VERSTERKINGS-KUNST EN HARE GESCHIEDENIS.

Eerste Bijdrage.

MEMORIE OVER DE VERSTERKINGS-KUNST,

BEVATTENDE DE BESCHRIJVING VAN EENIGE NIEUWE

VERDEDIGINGS-MIDDELEN,

DOOR DEN 2DEN KAPITEIN-INGENIEUR

W. F. CAMP.

Met Platen. — Prijs *f* 2,35.

Deze Memorie bevat hoofdzakelijk: 1°. Algemeene bemerkingen opzigtelijk de Versterkings-kunst en hare vorderingen. 2°. *Gewijzigde* denkbeelden der *Ouden*, van *Montalembert*, *Carnot*, *Bousmard*, *Merkes*, *Choumara*, enz., in overeenstemming met de vorderingen der Krijgskunst in het algemeen en de leer der moderne Ingenieur-school in het bijzonder. 3°. Nieuwe denkbeelden omtrent de profillen van op eenen lagen horizont gebouwde vestingen; 4°. Nieuwe denkbeelden betrekkelijk de Inundatien en watergrachten; 5°. Middelen om tot belangrijke verbeteringen van het reeds bestaande te geraken, enz. enz.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende *WERKEN* uitgegeven:

BOSSCHA, (J.) Handleiding tot de Krijgsgeschiedenis voor Nederlandsche Militairen. *f* 2,20.

Inhoudende: Oude krijgsgeschiedenis. — Krijgsgeschiedenis der middeleeuwen. — Nieuwe krijgsgeschiedenis. — Schets der krijgsgeschiedenis van de Nederlanden. — (1. Het Romeinsche tijdvak.) — (2. Tijdvak der middeleeuwen.) — (3. Het Spaansche tijdvak.) — (4. Het tijdvak der Fransche oorlogen. Van het sluiten van den Munsterschen Vrede tot den Veldslag van Waterloo.

BRACK, (F. DE) Avant-Poste de Cavalerie Légère. Suivi du Manuel du service de la Cavalerie Légère en Campagne, par le comte de *La Roche-Aymon*. *f* 2,60.

BRANDT, (H. VON) Taktiek der drie wapens, Infanterie, Kavallerie en Artillerie. Naar het Hoogduitsch door *J. J. van Mulken*. *f* 2,00, buiten inteekening *f* 2,60.

Inhoudende: I. De Topiek (*ruimte der taktische ligchamen*). II. De Tagmatiek (*vormleer*.) III. De Proegetiek (*bewegings-leer*.) IV. De Machetiek (*gevechtsleer*.) V. De Strafopedie (*leer der legerplaatsen*.) VI. Aanhangsel van den schrijver, handelende over de Afmeting van het Schietgeweer; over het Schieten met het geweer, en Aanteekeningen over het kaliber van het geschut. VII. Aanhangsel van den Vertaler, algemeene aanteekeningen inhoudende over verschillende onderwerpen, in dit werkje voorkomende.

CAMP, (W. P.) Nieuw Metselverband in zware muren, benevens eenige bedenkingen over de wijze van zamenstelling en het onderhoud van buiten-muren, inzonderheid der werken van fortificatie en Waterstaat. Met platen. *f* 1,20.

DELPRAT, (J. L.) Verhandeling over den wederstand van balken en ijzeren staven, derzelver veerkracht in aanmerking nemende, naar aanleiding der latere proeven en proeven. Met eene plaat. *f* 1,40.

Over de drukking van Aarde tegen Bekleedings-muren. Benevens ontwikkeling der voornaamste Formulen voor de Afmetingen dezer Muren. Met eene Plaat. *f* 0,40.

DECKER's Werkdadige Strategie. Uit het Hoogduitsch vertaald door *J. C. van Rijneveld*. *f* 1,80.

Handleiding tot de Paarden-kennis, ten dienste van Onder-Officieren der Kavallerie en Artillerie. Met twee uitslaande platen, in 12°. *f* 1,20.

[illegible] (W. J.) [illegible] in de jaren 1817—20. Met platen. *f* [illegible].

MERKES, (J. G. W.) Bijdrage tot de kennis der Versterkingskunst, en meer bijzonder van de Veldverschansingen, Mijnen, Uitwerking van Geschut, onderscheidene soorten van Batterijen, Aanval en Verdediging van Veldwerken en Vestingen, en over de Militaire Bruggen; met een Aanhangsel, bevattende: Opgaven, Aanteekeningen, [illegible], Formulen, enz. Naar de verschillende Wapenen. *f* [illegible].

——— Algemeen Overzigt en het [illegible] der [illegible] duurzame versterkingskunst, met betrekking tot de toepassing van het gebastioneerde stelsel, enz. enz. Met eene uitslaande plaat. *f* 1,20.

Inhoudende: I. Overzigt der Versterkingskunst tot en met Cormontaigne. II. Voorgang der Versterkingskunst na Cormontaigne, benevens eenige schetsen of proeven [illegible]. III. Over de Bouwkunde van oude en nieuwe Vestingen. IV. [illegible] Bijlagen.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.